

การพัฒนาแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม
เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 2

The Development of a Participatory Academic Administration Model to
Enhance the Quality of the Students at Benchamaracharungsarit 2 School

สุพิชฌาย์ เจริญรักษ์*
Supitcha Charoenrak*

ผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 2
Director of Benchamaracharungsarit 2 School

*Corresponding email: krunan54@gmail.com

Received: September 25, 2024 ; Revised: November 7, 2024 ; Accepted: November 11, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 2 2) สร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 2 3) ทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 2 และ 4) ประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 2 ขั้นตอนการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม โดยวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง และการตอบแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 105 คน 2) สร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โดยนำผลจากการศึกษาขั้นตอนที่ 1 มากำหนดกรอบแนวคิดในการสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ประชุมสนทนากลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 17 คน และตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบและคู่มือ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน 3) ทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โดยการตอบแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 109 คน 4) ประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โดยวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล ผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ผลที่ปรากฏต่อนักเรียนเชิงประจักษ์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนปีการศึกษา 2566 จำนวน 2,394 คน และความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 3 ฉบับ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู นักเรียน และ

ผู้ปกครอง จำนวน 771 คน โดยการเทียบจากตารางของเครซีและมอร์แกน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2 พบว่าปัญหาด้านการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และความต้องการในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 2. รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วม ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 2) การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การนิเทศการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 3. ผลทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4. ประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ปีการศึกษา 2566 พบว่าผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล ด้านล้าหน้าทางความคิด ผลงานอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก บรรลุผลการดำเนินงานร้อยละ 100 ผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน มีระดับคุณภาพอยู่ในระดับยอดเยี่ยม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับ 3 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 77.62 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระดับดีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 97.62 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) พบว่า ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาสังคมศึกษา และวิทยาศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงกว่าระดับประเทศ นักเรียนได้รับรางวัลเป็นที่ประจักษ์ในการแข่งขันระดับนานาชาติ/ระดับประเทศ/จังหวัด/เขตพื้นที่การศึกษาจำนวน 135 รายการ และผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน พบว่าครู นักเรียน และผู้ปกครองมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : รูปแบบการบริหารงานวิชาการ; คุณภาพผู้เรียน

ABSTRACT

This research aims to 1) study the current situation, problems, and needs for participatory academic management at Benchamaracharungsarit 2 School, 2) create a participatory academic management model to enhance student quality at the school, 3) experiment with the model to improve student quality, and 4) evaluate the effectiveness of the model. The research process consists of four stages: 1) Analysis of the current situation, problems, and needs for participatory academic management through document analysis and survey responses from school administrators and teachers in the second semester of the 2022 academic year, with a sample size of 105 participants. 2) Development of the participatory academic management model, using findings from the initial study phase to establish a framework for expert interviews with seven participants,

focus group discussions with 17 stakeholders, and expert review of the model draft and manual. 3) Trial of the model through surveys of school administrators and teachers in the 2023 academic year, with a sample of 109 participants. 4) Evaluation of the model by analyzing student quality assessments according to international school standards, internal school quality assessments aligned with the basic education standards, student achievement, desired attributes assessments, National Educational Testing (O-NET) results, and evident impacts on students. The sample consisted of 2,394 students in the 2023 academic year, and satisfaction among related stakeholders was measured using a 5-point Likert scale questionnaire across three groups: teachers, students, and parents, with a sample size of 771 based on Krejcie and Morgan's table. Statistical analysis included mean and standard deviation.

Findings: 1. The analysis of the current situation, problems, and needs for participatory academic management at Benchamaracharungsarit 2 School revealed a moderate level for the current situation and problems and a high level of need for participatory academic management. 2. The participatory academic management model for enhancing student quality includes two components: 1) Participatory Management, which involves planning, implementation, monitoring and evaluation, and benefit-sharing, and 2) Academic Management for Student Quality Improvement, which includes curriculum development, learning process enhancement, assessment and credit transfer, educational quality improvement research, educational supervision, quality assurance system development, and the use of educational technology. 3. The model trial showed that participatory academic management for improving student quality was highly effective overall. 4. Evaluation of the participatory academic management model in the 2023 academic year indicated that the student quality assessment aligned with international school standards showed advancement in critical thinking, creativity, and global social responsibility, achieving 100% of its goals. The internal school quality assessment, under the basic education standard, rated student quality as outstanding. Academic achievement for students at level 3 or higher was 77.62%. Desired attributes ratings were at 97.62% for good or higher levels. O-NET scores for grade 12 students in social studies and science were above the national average. Students received notable awards in international, national, provincial, and district competitions, totaling 135 awards. Satisfaction among stakeholders (teachers, students, and parents) regarding the participatory academic management model was rated at the highest level.

Keywords : Academic administration Model; Quality of the Students

บทนำ

การปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มุ่งกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนและภาคเอกชน ทุกภาคส่วนมีระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล โดยยึดหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม การมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อสังคม หลักความคุ้มค่า มีความโปร่งใสเป็นธรรม ตรวจสอบได้ นำระบบและวิธีการบริหารแนวใหม่มาควบคู่กับการบริหารการศึกษาให้มีคุณภาพเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม และเสมอภาคกับคนไทยทุกคน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดการศึกษา โดยมีความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยยึดหลัก 1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน 2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง แนวการจัดการศึกษายึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความสามารถพิเศษในรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) หน่วยปฏิบัติที่มีบทบาทในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพพัฒนาผู้เรียนโดยตรง คือ สถานศึกษา การที่สถานศึกษาจะสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพต้องอาศัยระบบบริหารจัดการด้านวิชาการที่ดีกระบวนการสำคัญที่จะส่งผลให้ระบบบริหารจัดการด้านวิชาการดีได้ คือการบริหารงานวิชาการ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) จากการศึกษาค้นคว้าพบว่าการบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ผู้ปกครองและชุมชนทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันจึงสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ฐาปนันท์ กันยา และพรทิพย์ สุริยาชัยวัฒน์, 2558) ซึ่งการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ล้วนส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน (จิรวัดณ์ ภูอาบทอง, 2563)

จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาปัจจุบันของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2 ในปีการศึกษา 2565 พบว่าโรงเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นไปตามค่าเป้าหมายของสถานศึกษา แต่ผลการวัดระดับภาษาอังกฤษ Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) ผู้เรียนมีผลการทดสอบในระดับภาษาอังกฤษ A2 ขึ้นไปไม่เป็นไปตามค่าเป้าหมายของสถานศึกษาและผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำกว่าในกลุ่มสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและภาพรวมระดับประเทศในรายวิชาคณิตศาสตร์ และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลการทดสอบตั้งแต่ T-Score 50 ขึ้นไปไม่เป็นไปตามค่าเป้าหมายของสถานศึกษา (โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2, 2565)

จากสภาพดังกล่าวโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2 มีเป้าหมายที่จะยกระดับคุณภาพผู้เรียน ในด้านของคุณภาพผู้เรียนตามโรงเรียนมาตรฐานสากล ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานของนักเรียน ที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จึงมีความสนใจศึกษาการพัฒนากระบวนการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียน

เบญจมาชราชรังสฤษฎ์ 2 เพื่อนำไปสู่การส่งเสริมคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทและความต้องการของสังคม เพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเบญจมาชราชรังสฤษฎ์ 2
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนเบญจมาชราชรังสฤษฎ์ 2
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนเบญจมาชราชรังสฤษฎ์ 2
4. เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเบญจมาชราชรังสฤษฎ์ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเบญจมาชราชรังสฤษฎ์ 2

ผู้วิจัยศึกษาและวิเคราะห์ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเบญจมาชราชรังสฤษฎ์ 2 ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารจากรายงานประจำปีของสถานศึกษา (SAR) รายงานผลการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อศึกษาผลลัพธ์ของการบริหารงานวิชาการ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานของนักเรียน ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน

2. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมโดยใช้แบบสอบถาม ในการศึกษาหาประเด็นที่ต้องได้รับการพัฒนาในงานวิชาการ เพื่อจัดลำดับความสำคัญในการวางแผนกำหนดรูปแบบ

ระยะเวลาดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 วันที่ 1 - 31 มีนาคม 2566

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน และครู จำนวน 101 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม

การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถามรวบรวมจากผู้บริหารสถานศึกษา และครู

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม โดยใช้โปรแกรม SPSS จากนั้นนำผลที่ได้มาทำตารางการวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่ออธิบายความหมายโดยสถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2 ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. การยกร่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำผลการศึกษาจากขั้นตอนการวิจัยที่ 1 มาจัดทำเป็นกรอบแนวคิดในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และจัดประชุมสนทนากลุ่มในการยกร่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2

2. ตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2 นำร่างรูปแบบและร่างคู่มือการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของ และความเป็นไปได้ ปรับปรุงรูปแบบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มที่ 1 การสัมภาษณ์การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม

ผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน คณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 1 คน และศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มากำหนดประเด็นการประชุมสนทนา

กลุ่มที่ 2 การประชุมสนทนากลุ่ม

ผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาภายนอกและภายใน จำนวน 5 คน ครูปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 8 คน ครูปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าห้องเรียนพิเศษ จำนวน 2 คน หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 1 คน และหัวหน้างานวิชาการ จำนวน 1 คน เป็นผู้ให้ความคิดเห็นในร่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน

กลุ่มที่ 3 การตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบ

ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้มีประสบการณ์ในการบริหาร ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน คณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 2 คน และนักวิชาการที่มีประสบการณ์การวิจัยที่เกี่ยวกับการมี ส่วนร่วม จำนวน 1 คน

กลุ่มที่ 4 การตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของคู่มือ

ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้มีประสบการณ์ในการบริหาร ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คนและคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 2 คน

ระยะเวลาดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 วันที่ 1 - 30 เมษายน 2566

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบประเมินรวบรวมจากผู้เชี่ยวชาญ

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลผลความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบและคู่มือการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม โดยใช้โปรแกรม SPSS จากนั้นนำผลที่ได้มาทำตารางการวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่ออธิบายความหมาย โดยสถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2

การนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2 ไปทดลองใช้ โดยได้จัดทำคู่มือการดำเนินงานเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติตามรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ในปีการศึกษา 2566 และแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โดยกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบให้ชัดเจนและให้แต่ละคณะกรรมการมีการขับเคลื่อนในรูปแบบการร่วมวางแผน ดำเนินงาน ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ในปีการศึกษา 2566 จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน และครู จำนวน 105 คน

ระยะเวลาดำเนินการปีการศึกษา 2566 วันที่ 15 พฤษภาคม 2566 - 31 มีนาคม 2567

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2

การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถามรวบรวมจากผู้บริหารสถานศึกษา และครู

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม โดยใช้โปรแกรม SPSS จากนั้นนำผลที่ได้มาทำตารางการวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่ออธิบายความหมาย โดยสถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2

การประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ประเมินผลจาก 1. ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล 2. ผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน 3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 4. ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน 5. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานของนักเรียน 6. ผลที่ปรากฏต่อนักเรียนเชิงประจักษ์ และ 7. ความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2566 จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ครู จำนวน 105 คน นักเรียน จำนวน 2,394 คน ผู้ปกครอง จำนวน 2,394 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2566 กำหนดขนาดของตัวอย่างโดยใช้จากตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) จำนวนทั้งสิ้น 771 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ครู จำนวน 105 คน นักเรียน จำนวน 331 คน และผู้ปกครอง จำนวน 331 คน

ระยะเวลาดำเนินการในปีการศึกษา 2566 ระหว่าง วันที่ 15 พฤษภาคม 2566 - 1 เมษายน 2567

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามความพึงพอใจ

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ผลที่เกี่ยวข้องในการประเมิน ในปีการศึกษา 2566 และใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ผลที่เกี่ยวข้องในการประเมิน และผลความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยใช้โปรแกรม SPSS จากนั้น

นำผลที่ได้มาทำตารางการวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่ออธิบายความหมาย โดยสถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของ โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2 พบว่า

1.1 ปัจจัยภายในที่เป็นจุดแข็ง คือการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม กำหนดแนวทางการปฏิบัติรวมถึงบทบาทหน้าที่ของครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างชัดเจน มีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีหลักสูตรการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนตามศักยภาพ ส่วนปัจจัยภายในที่เป็นจุดอ่อน ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงกว่าในภาพรวมทั้งประเทศในรายวิชาภาษาไทย และสังคมศึกษา ส่วนรายวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำกว่าในภาพรวมทั้งประเทศ (โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2, 2565)

1.2 สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2 โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมการวางแผน การมีส่วนร่วมดำเนินงาน และการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล การวิเคราะห์ระดับปัญหาในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2 โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมการวางแผน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมดำเนินงาน และการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล การวิเคราะห์ระดับความต้องการในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2 โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมดำเนินงาน การมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล และการมีส่วนร่วมการวางแผน

2. การสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2 ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การบริหารแบบมีส่วนร่วม มีองค์ประกอบย่อย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมวางแผน 2) การมีส่วนร่วมดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมติดตาม และประเมินผล และ 4) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และองค์ประกอบที่ 2 การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน มีองค์ประกอบย่อย 7 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 5) การนิเทศการศึกษา 6) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และ 7) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน และคู่มือการใช้จากผู้เชี่ยวชาญ พบว่าระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2 พบว่าผลการวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน โดยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ

แรกได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

4. ผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 2 ปีการศึกษา 2566

4.1 ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล

1) เป้าหมายข้อ 1 เป็นเลิศทางวิชาการ นักเรียนมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) โดยเทียบค่า T-Score ร้อยละ 50.00 ขึ้นไป พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รายวิชาภาษาไทย มีค่าสูงกว่าค่าเป้าหมายของสถานศึกษา ส่วนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์ มีค่าสูงกว่าค่าเป้าหมายของสถานศึกษา

2) เป้าหมายข้อ 2 สื่อสารสองภาษา นักเรียนมีผลจากการวัดความสามารถด้านภาษาอังกฤษจากแบบทดสอบมาตรฐาน Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) ที่มีระดับคะแนนผลการทดสอบได้ A2 ขึ้นไป รวมทั้งสิ้น 467 คน คิดเป็นร้อยละ 22.78 ของนักเรียนที่เข้าสอบ และนักเรียนมีผลการเรียนภาษาต่างประเทศภาษาที่สอง (ภาษาจีน) ตามเกณฑ์มาตรฐานของภาษาจีน คิดเป็นร้อยละ 67.85 ของนักเรียนที่เรียนภาษาจีน

3) เป้าหมายข้อ 3 ล้ำหน้าทางความคิด นักเรียนที่มีผลงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ผลคะแนนการทดสอบด้านการเขียนและการอ่านจากเครื่องมือกลางตามแนว PISA โดยสพฐ. จัดให้มีเครื่องมือกลางและดำเนินการทดสอบ โดยภาพรวมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนรวมการทดสอบด้านการเขียนระดับดีขึ้นไปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.98 และการอ่านระดับดีขึ้นไปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.18

4) เป้าหมายข้อ 4 ผลงานอย่างสร้างสรรค์ นักเรียนมีผลงานจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ด้านภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ศิลปะ สุขศึกษา และพลศึกษา การงานอาชีพ และภาษาต่างประเทศ ที่ได้รับการประเมินจากครู และผู้ทรงคุณวุฒิว่าเป็นผลงานที่มีคุณภาพตั้งแต่ระดับดีขึ้นไปจากการแสดงผลงานประจำปีโรงเรียนจัดขึ้น รวมทั้งสิ้น 25 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนผลงาน

5) เป้าหมายข้อ 5 ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก นักเรียนมีผลงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ที่ได้รับการประเมินตั้งแต่ระดับดีขึ้นไปจากครู/ผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานภายนอก รวมทั้งสิ้น 4 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 16 ของผลงานทั้งหมด

4.2 ผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ปีการศึกษา 2566 พบว่า มีระดับคุณภาพอยู่ในระดับยอดเยี่ยม

4.3 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน พบว่า ภาพรวมมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับยอดเยี่ยม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับ 3 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 77.62 ดังตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยภาพรวม อยู่ระดับดีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 97.62

ตารางที่ 1 ร้อยละของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ระดับ 3 ขึ้นไป
ปีการศึกษา 2566

กลุ่มสาระการเรียนรู้	จำนวน นักเรียนที่ ลงทะเบียน เรียน	นักเรียนที่ ได้ผลการ เรียนระดับ ต่ำกว่า 2	นักเรียนที่ ได้ผลการ เรียน ระดับ 2-2.5	นักเรียนที่ ได้ผลการ เรียน ระดับ 3 ขึ้นไป	ร้อยละของ นักเรียนที่ได้ผล การเรียน ระดับ 3 ขึ้นไป
1. ภาษาไทย	6,030	308	985	4,737	78.58
2. คณิตศาสตร์	7,795	1,103	1,928	4,764	61.12
3. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	15,623	1,052	2,590	11,981	76.69
4. สังคมศึกษา ฯ	9,352	457	1,171	7,724	82.59
5. สุขศึกษาและพลศึกษา	8,034	232	480	7,322	91.14
6. ศิลปะ	5,634	219	506	4,909	87.13
7. การงานอาชีพ	3,851	184	368	3,299	85.67
8. ภาษาต่างประเทศ	10,877	775	1,887	8,215	75.53
เฉลี่ย					77.62

4.4 ผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน พบว่านักเรียนที่มีผลการประเมินคุณลักษณะและ
ค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนดระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 อยู่ในระดับดีเยี่ยม

4.5 ผลที่ปรากฏต่อนักเรียนเชิงประจักษ์ จากการประกวดแข่งขันกิจกรรมระดับนานาชาติ/ระดับประเทศ/
จังหวัด/เขตพื้นที่การศึกษารวม จำนวน 135 รายการ

4.6 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม
เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 2 พบว่า ครู นักเรียน และผู้ปกครอง อยู่ในระดับมากที่สุด
ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของครู นักเรียน และผู้ปกครองที่มีต่อรูปแบบ การ
บริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 2 จำแนกตาม
กลุ่มผู้ประเมิน

กลุ่มผู้ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ครู	4.58	0.16	มากที่สุด
นักเรียน	4.62	0.20	มากที่สุด
ผู้ปกครอง	4.61	0.21	มากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัย เรื่องการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2 สามารถอภิปรายผลดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน จากเอกสารรายงานการประเมินตนเอง (SAR) และการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม พบว่า สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน ประกอบด้วย 4 ด้าน การมีส่วนร่วมการวางแผน การมีส่วนร่วมดำเนินงาน การมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ซึ่งจะเป็นอุปสรรคในการขับเคลื่อนงานวิชาการ การพัฒนาครูและบุคลากรโรงเรียน ในการพัฒนาการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล นำมาใช้ในการขับเคลื่อนการบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ตามการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีเป้าหมายส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษานำ Digital Technology มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามสมรรถนะ ความต้องการ และความถนัด สร้างสังคมฐานความรู้ (Knowledge-Based Society) เพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยนำ Digital Technology มาใช้ในการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภททั้งระบบ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนัฐริยา ฉัตรรักษา (2558) ได้ศึกษาทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยการร่วมติดตามและประเมินผล กระบวนการดำเนินงาน คือการส่งเสริมสนับสนุนการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและการรับประเมินจากภายนอก

2. รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2 ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การบริหารแบบมีส่วนร่วม มีองค์ประกอบย่อย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมวางแผน 2) การมีส่วนร่วมดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมติดตาม และประเมินผล และ 4) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และองค์ประกอบที่ 2 การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน มีองค์ประกอบย่อย 7 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 5) การนิเทศการศึกษา 6) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และ 7) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมทั้ง 2 องค์ประกอบ และคู่มือมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้วิจัยพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ โดยการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน จากการศึกษาค้นคว้าจากแนวคิด ทฤษฎี และหลักการต่าง ๆ และพัฒนาให้มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ ประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อแสดงหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน ประกอบกับนำผลการวิเคราะห์สภาพ ปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนมาเป็นตัวตั้งต้นในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และครู ตลอดจนร่วมมือพัฒนากับครูและผู้เชี่ยวชาญได้นำรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ไปใช้ตลอดปีการศึกษา 2566 พบว่า ครูและผู้เชี่ยวชาญได้สะท้อนความสำคัญของรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวว่าการบริหารวิชาการเป็นการบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน และสอดคล้องกับเบญจนารถ อมรประสิทธิ์ (2557) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด วิธีดำเนินการวิจัยมี 3 ขั้นตอน 1) การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ด้วยการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัย ศึกษาสภาพการบริหารจากโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี 3 โรงเรียน และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 2) การสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ด้วยการนำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 มายกร่างรูปแบบ และตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบด้วยการสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน และ 3) ประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลไปใช้ ด้วยการสัมมนารับฟังความคิดเห็น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักของการบริหารสู่ความเป็นเลิศ 2) คณะกรรมการบริหารสู่ความเป็นเลิศ 3) ขอบข่ายงานบริหารสู่ความเป็นเลิศ และ 4) แนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศ โดยรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีความเหมาะสมในระดับมาก

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2 มีระดับการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2 มีองค์ประกอบหรือกระบวนการดำเนินการกิจกรรม เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่เป็นระบบมีลำดับขั้นตอน มีการดำเนินการที่ชัดเจน มีหลักการ ทฤษฎีเป็นไปตามหลักในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ซึ่งสอดคล้องกับนันทวัน แจ่มสุข (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิผลของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิผลของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือการวิจัยผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิผลของวิทยาลัยอาชีวศึกษา เอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผู้บริหารและครู พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก

4. ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2

4.1 ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนมาตรฐานสากลพบว่านักเรียนมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) โดยเทียบค่า T-Score ร้อยละ 50.00 ขึ้นไป พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รายวิชาภาษาไทย มีค่าสูงกว่าค่าเป้าหมายของสถานศึกษา ส่วนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์ มีค่าสูงกว่าค่าเป้าหมายของสถานศึกษา ผลจากการวัดความสามารถด้านภาษาอังกฤษจากแบบทดสอบมาตรฐาน CEFR ที่มีระดับคะแนนผลการทดสอบได้ A2 ขึ้นไป รวมทั้งสิ้น 467 คน คิดเป็นร้อยละ 22.78 ของนักเรียนที่เข้าสอบนักเรียนที่มีผลงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ผลคะแนนการทดสอบด้านการเขียนและการอ่านจากเครื่องมือกลางตามแนว PISA โดย สพฐ. จัดให้มีเครื่องมือกลางและดำเนินการทดสอบ โดยภาพรวมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนรวมการทดสอบด้านการเขียนระดับดีขึ้นไปมากที่สุด

นักเรียนมีผลงานจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ด้านภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ศิลปะ สุขศึกษาและพลศึกษา การงานอาชีพ และภาษาต่างประเทศที่ได้รับการประเมินจากครู และผู้ทรงคุณวุฒิว่าเป็นผลงานที่มีคุณภาพตั้งแต่ระดับดีขึ้นไปจากการแสดงผลงานประจำปีที่ยังเรียนจัดขึ้น คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนผลงาน และจากหน่วยงานภายนอก รวมทั้งสิ้น 4 ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 16.00 ของผลงานทั้งหมด สอดคล้องกับ นิตยา เทพอรุณรัตน์ (2557) ศึกษาการพัฒนาแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นสำหรับโรงเรียนมาตรฐานสากลในประเทศไทย คือ รูปแบบการบริหารแบบบูรณาการที่เน้นเพื่อนร่วมงาน จุดเน้นของรูปแบบ เน้นบูรณาการระหว่างการบริหารแบบเพื่อนร่วมงานและการบริหารแบบเน้นวัฒนธรรม ลักษณะสำคัญของรูปแบบมีองค์ประกอบของการบริหารจัดการ 8 ด้าน และการบริหารด้วยระบบคุณภาพ TQA ที่เน้นบุคลากร การปฏิบัติการและการนำองค์กร

4.2 ผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน พบว่า มีระดับคุณภาพอยู่ในระดับยอดเยี่ยม เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน มีระดับคุณภาพอยู่ในระดับยอดเยี่ยม ทั้งนี้เนื่องมาจากการดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2 ยึดหลักในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ตามมาตรา 8 และมาตรา 9 ผู้บริหารจะต้องยึดหลักในการจัดการศึกษา ดังนี้ 1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน 2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการจัดระบบโครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาต้องยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น และเป็นไปตามเป้าหมายนโยบายการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีเป้าหมายให้ผู้บริหารสถานศึกษา มีความเป็นเลิศส่วนบุคคล คิดเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม มีภาวะผู้นำทางวิชาการ และการบริหารแบบร่วมมือโดยให้สถานศึกษาความเป็นอิสระในการบริหารงานและจัดการเรียนรู้ ร่วมมือกับชุมชน ภาคเอกชนและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับพื้นที่ จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เพื่อการเรียนรู้ในทุกมิติเป็นโรงเรียนนวัตกรรมสร้างเครือข่าย ความร่วมมือและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ได้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียนทั้งสองด้าน ได้แก่ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของกานดา เข้มศรี (2559) ได้ศึกษาแนวทางพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนคลองขลุงราษฎร์รังสรรค์ จังหวัดกำแพงเพชร มีแนวทางพัฒนาทั้งการพัฒนาผู้เรียนด้านการเป็นคนเก่งสถานศึกษา ควรปรับปรุงหลักสูตร ส่งเสริมให้มีการนิเทศการสอนของครูวิเคราะห์ผู้เรียน เป็นรายบุคคล มีการบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สู่ชีวิตจริงของผู้เรียน ครูร่วมมือกับผู้ปกครองรวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยกันแก้ไขปัญหาให้ผู้เรียน

4.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับ 3 ขึ้นไปปีการศึกษา 2566 ร้อยละ 77.62 โดยกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เพิ่มขึ้นเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ที่เป็นเช่นนี้เพราะรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียน

เบญจมาภรณ์ 2 มุ่งเป้าประกอบหรือกระบวนการดำเนินการกิจกรรมเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่เป็นระบบมีลำดับขั้นตอนการดำเนินการที่ชัดเจน ทำให้กระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดสัมฤทธิ์ผลเป็นที่น่าพอใจนั้นหมายความว่ารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเบญจมาภรณ์ 2 นั้น มีความเหมาะสมและเป็นไปได้อย่างชัดเจนเป็นไปตามหลักการบริหารงานวิชาการที่ต้องคำนึงถึงการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ โดยมีคุณภาพที่คาดหวังและคุณภาพของเป้าหมายหลัก คือ คุณภาพผู้เรียน สอดคล้องกับงานดา เข้มศรี (2559) ได้ศึกษาแนวทางพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนคลองขลุงราษฎร์รังสรรค์ ตำบลคลองขลุง อำเภอลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่าด้านที่มีการปฏิบัติมากกว่าด้านอื่น ได้แก่ สภาพการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการเป็นคนดี ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ได้แก่ สภาพการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการเป็นคนเก่ง ปัญหาการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น ได้แก่ ปัญหาด้าน การพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดี และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ได้แก่ ปัญหาการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการเป็นคนมีความสุข สำหรับแนวทางการพัฒนาคุณภาพดังนี้ 1) การพัฒนาผู้เรียนด้านการเป็นคนดี สถานศึกษาควรสร้างความตระหนักให้กับครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาผู้เรียนด้านการเป็นคนดี ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้ของครู สร้างเครือข่ายระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง จัดทำฐานข้อมูล วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เสริมการเรียนการสอนนอกชั้น เรียนจากภูมิปัญญา จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จัดให้มีการยกย่อง ชมเชยผู้เรียนที่มีคุณธรรมดีเด่น เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

4.4 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2566 ภาพรวมอยู่ระดับดีขึ้น โดยอยู่ในระดับดีเยี่ยม ทั้งนี้เป็นเพราะว่ารูปแบบการบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน มีความเหมาะสมและเป็นไปได้อย่างสามารถพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งเป็นไปตามแนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ที่ว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ เน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

4.5 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2566 พบว่า ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงกว่าภาพรวมทั้งประเทศทุกรายวิชา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาสังคมศึกษา และวิทยาศาสตร์ สูงกว่าภาพรวมทั้งประเทศ เป็นไปตามค่าเป้าหมายของสถานศึกษา ยกเว้นรายวิชา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์ ซึ่งต่ำกว่าภาพรวมทั้งประเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน มุ่งเป้าประกอบของรูปแบบ กระบวนการดำเนินการกิจกรรมเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่เป็นระบบมีลำดับขั้นตอนการดำเนินการที่ชัดเจน โดยเริ่มต้นจากศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการบริหารงานวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมประกอบกับโรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ความพร้อมในการดำเนินการกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ส่งผลให้ครูและบุคลากรทุกคนสามารถรวมตัวกันสร้างทีม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนก็ได้ดำเนินการตรวจสอบติดตามและประเมินผลเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของโรงเรียน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเป็นที่น่าพอใจในเชิงประจักษ์ทั้งระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สอดคล้องกับงานวิจัยของประเสริฐ สำเภาอด (2560) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

ที่สอดคล้องกับสถานการณ์โลก พบว่าองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับสถานการณ์โลกประกอบไปด้วย 7 องค์ประกอบ 1) ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ด้านการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา 3) ด้านการมุ่งเน้นนักเรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง 4) ด้านการจัดการสารสนเทศ 5) ด้านการบริหารบุคคล 6) ด้านการบริหารงานวิชาการ 7) ด้านจัดการกระบวนการสนับสนุนมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้อาศัยอยู่ในระดับมาก

4.6 ผลที่ปรากฏต่อนักเรียนเชิงประจักษ์ มีรายการประกวดแข่งขันกิจกรรมระดับนานาชาติ/ระดับประเทศ/จังหวัด/เขตพื้นที่การศึกษาจำนวน 135 รายการ ทั้งนี้เป็นเพราะว่ารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน มีองค์ประกอบของรูปแบบที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ สามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในด้านอื่น ๆ ที่ตรงตามศักยภาพ แสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนทั้ง 2 องค์ประกอบ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วม และการบริหารวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ล้วนส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยเฉพาะผลที่ปรากฏต่อนักเรียนเชิงประจักษ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูติมา จันทรประเสริฐ และคณะ (2564) ได้ศึกษารูปแบบความเป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพบว่า รูปแบบความเป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นอย่างดี โดยมีทั้งหมด 7 ด้าน คือ 1) การวางแผนด้านวิชาการ 2) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 3) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 4) การวัดผลและประเมินผล 5) การนิเทศการศึกษา 6) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และ 7) การพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กัน

4.7 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย ครู นักเรียน และผู้ปกครอง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเช่นนี้เพราะรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน มีความเป็นระบบที่สอดคล้องเหมาะสม น่าเชื่อถือ ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน และโรงเรียนมีการพัฒนาในทิศทางที่ดีขึ้น ครูมีวิสัยทัศน์กำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ จึงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความทุ่มเทเน้นประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียนและโรงเรียน ผู้บริหารให้ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนของครู โดยมีโครงการพัฒนาบุคลากร การพัฒนาทีมงาน ตั้งแต่การสร้างบรรยากาศของการทำงานมีความเป็นกันเอง ความไว้วางใจกัน การมอบหมายงานอย่างชัดเจน การกำหนดบทบาทวิธีการทำงานการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการทำงานของทีม มีวิธีการดำเนินการบริหารวิชาการตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการและคุณภาพผู้เรียน นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานวิชาการเหมาะสมกับสภาพและตอบสนองกับความต้องการของผู้บริหารและครู ในการบริหารงานวิชาการ และนำนโยบายการศึกษามาปรับปรุงรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน สอดคล้องกับของวิจัยของบรรเจิดสระปัญญา (2562) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการบริหารงานวิชาการตามแนวทาง LKS SMART School Model โดยใช้การจัดการความรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โรงเรียนลำปางกัลยาณี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้บริหารและคณะครู มีความพึงพอใจต่อการพัฒนารูปแบบบริหารงานวิชาการตามแนวทาง LKS Smart School Model โดยใช้การจัดการความรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยพบว่าอยู่ในระดับดีมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักและให้ความสำคัญในการประสานความร่วมมือกับครู ผู้ปกครอง และชุมชนในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้กลไกการขับเคลื่อน รูปแบบการบริหารงานวิชาการให้มีความเข้มแข็ง และประสบผลสำเร็จอย่างต่อเนื่อง

2. ควรใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2 เป็นนวัตกรรม และกลไกในการตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการบริหารจัดการงานวิชาการของสถานศึกษา

3. ควรมีการพัฒนาฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ เพื่อการนำมาวางแผนพัฒนา และกำกับติดตามการจัดการศึกษา การบริหารงานในสถานศึกษาอย่างมีทิศทางที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันและอนาคต

4. ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม จากการศึกษาพบว่า ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล เป้าหมายเป็นเลิศวิชาการ และสื่อสารสองภาษา ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินักเรียนขั้นพื้นฐาน (O-NET) มีค่าเฉลี่ยต่ำ ดังนั้นสถานศึกษาควรมีการประชุมคณะกรรมการ เพื่อสะท้อนปัญหาหาแนวทางการแก้ไข จัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรมสู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินักเรียนขั้นพื้นฐาน (O-NET) เพื่อนำมาเชื่อมโยงกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนต่อไป

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2 ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การบริหารแบบมีส่วนร่วม มีองค์ประกอบย่อย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมวางแผน 2) การมีส่วนร่วมดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมติดตาม และประเมินผล และ 4) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และองค์ประกอบที่ 2 การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน มีองค์ประกอบย่อย 7 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 5) การนิเทศการศึกษา 6) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และ 7) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีผลการดำเนินการที่มีประสิทธิผลด้านคุณภาพผู้เรียน และความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้เรียนมีคุณภาพทั้งด้านความรู้ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และมีผลงานเชิงประจักษ์ที่แสดงออกถึงการพัฒนาศักยภาพได้อย่างชัดเจน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กานดา เข้มศรี. (2559). **แนวทางพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนคลองขลุงราษฎร์รังสรรค์ ตำบลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- จิรวัดน์ ภูอาบทอง. (2563). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดร้อยเอ็ด. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**, 40(3), 1-15.
- ชุติมา จันทรประเสริฐ และคณะ. (2564). รูปแบบความเป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. **วารสารวิจัยวิชาการ**, 4(4), 45-58.
- ฐานันท์ กันยา และพรทิพย์ สุริยาชัยวัฒน์. (2558). การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 3. **วารสารวิจัยและพัฒนาโดยลงกรณีในพระบรมราชูปถัมภ์**, 10(2), 123-135.
- นัฐริยา ฉัตรรักษา. (2558). **การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิตยา เทพอรุณรัตน์. (2557). **การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทวัน แจ่มสุข. (2557). **การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิผลของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต) มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บรรเจิด สระปัญญา (2562). **การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทาง LKS SMART School Model โดยใช้การจัดการความรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โรงเรียนลำปางกัลยาณี**. **วารสารปัญญา**, 26(1), 45-59.
- เบญจนาถ อมรประสิทธิ์. (2557). **รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด**. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ประเสริฐ สำเภาอด. (2560). **รูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับสถานการณ์โลก**. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี**, 6(2), 123-135.
- โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2. (2565). **รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self – Assessment Report : SAR)**. ฉะเชิงเทรา: โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2 (เอกสารอัดสำเนา).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). **แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579**. กรุงเทพฯ: พริกหวาน
กราฟฟิค จำกัด.

Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). “Determining Sample Size for Research Activities”. **Educational
and Psychological Measurement**. 30(3) : 607 – 610